Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Dissapte 14 d' Octubre de 1899 — Núm. 3.389

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre. . . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l **XAROP SERRA** y es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...... TOS

La que paga més contribució de la provincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de
A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior —Id. de peix —Cascos d' arengada pera adops de las hortalissas.

Magatzém á Riudoms
y á Reus Vilá, núm. 3.

Fábrica de flors artificials
DE
María Perpinyá

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en **coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons** de diferentes formas y classes, **creus, pensaments** y altres **objectes artístichs** que en lo dia de difunts, solen colocarse sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras **brodadas, pintadas** y de **paper**, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motrís ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin.
Los Motors de corrent continua à la vegada que extraordinarias condicions d' economonía en lo *cost de compra y consum*, reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay reduhit y facilíssim maneig, ventatjes difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de pálanca se regulan y cambian à voluntat, las velocitats mínima á máxima.
Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.
En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.
Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra 'l raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en totas las malaltías caracterisadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

Secció doctrinal

La dimissió del doctor Robert

La lluyta entaulada entre 'l delegat d' Hisenda de la provincia de Barcelona ab l' Alcalde de la mateixa populosa capital, doctor Robert, motivada per la resistencia al pago de la contribució dels gremis, ha donat lo resultat que nosaltres prevéyam: que 'l popular Alcalde de Barcelona presentaría la dimissió ó se 'l faría destituhir.

Y era natural que aixís succehís; represeentava aquella eminencia médica l' esperit práctich dels fills de la nostra terra; esclau del cumpliment del deber, del deber ben entès, é intérprete fidel dels interessos que representava per gracia del gobern de Madrid, no podía doblegarse com á un ninot de mollas á las imposicions d' un qualsevol sense que la seva dignitat se 'n ressentís, y d' aquí que naixés lo conflicte que ha preocupat tant á la nació y quina solució tant també l' ha sorprés.

Nosaltres que aplaudíam, encara que reservadament la actitut del doctor Robert, que com ell abundavam en las ideas de que s' havien d' interpretar en sentit oposat al que ho feya 'l delegat d' Hisenda los articles del reglament de procediment contra 'ls morosos, nos alegrém que per fí s' hagi decidit á presentar la seva dimissió, y 'ns alegrém doblement de que aquesta li hagi sigut acceptada.

Y no fem petar las mans aplaudint aquesta actitut, perque desgraciadament encara no ha arribat lo dia que poguém posar tota la fé y confiansa en lo nostre poble.

Tením desconfiansa en tots los partits que 's mouhen baix las rastreras passions de la política; tením igualment desconfiansa en lo país productor y en las classes neutras, y no som dels que 's fan ilusions, que aquí perque travallém y produhím se conserva aquell valor cívich d' épocas bescantadas per lo seu retrás.

Si no fos per aquesta por, un acte com lo portat á cap per l' Alcalde de la primera població catalana, tindría tanta trascendencia que ni en Villaverde ni en Silvela 'l podrían veure repetit mentres ells gobernessin, y Catalunya, imposantse à aquestos goberns que tan malament nos administran, los hi diría com s'administra y 's faría escoltar si us plau per forsa.

No 'n trobaría de successors per la Alcaldía que queda vacant; mes ara prou ne trobará de gent massa débil que sols pera fer esqueneta als políticbs que de la política viuhen, no mes buscan ocasió pera satisfer miserables ambicions de vanitat.

X.

La prempsa forastera

¡Quina cultura l' espanyola!

La mida d' aquesta cultura excelsa es la prempsa de la capital, la represent ció del pensament de Madrid, lo clitxé perpétuo del estat intelectual d' aqueixa «tribu con pretensiones» acampada en mitg de las planas hermas de Castilla.

Aqueixa prempsa que á insults ha conquistat odis per tot arreu, que ha contribuhit mès que ningú á la separació de las colonias, demostra à cada moment qu' es incapassa de res elevat. Un país ab una capital que té una prempsa sense criteri y governants que s' inspiran en aquesta prempsa, es un país incapás de la vida moderna, es una terra que pot desapareixe del mapa com á nació europea, cumplintse la sabia profecia de Salisbury.

Aqueixa prempsa, igual que desconeixía 'l problema cubá, desconeix lo problema catalá. Pera insultar se dirigeix contra tothom. Ara com llavors, no comprén més Espanya que aqueixa Espanya concebuda per un cervell salvatge una y uniforme, y en los insults barreja 'ls que despreciant aqueixa civilisació decadent que 'ns mena à la ruina, tenen per ideal la separació d' Espanya y la anexió á Fransa ab los que encara buscan solucions espanyolas à la qüestió catalana. Ab un sol insult, com abans en la qüestió cubana, substituheix la prempsa de Madrid lo que en altre país fora cuestió d' estudi y de meditació.

Pera reprodubir en tot la conducta passada que va acabar ab la derrota del exércit y ab l' enfonzament de l' esquadra, ha trobat la prempsa madrilenya à Barcelona, aquells «incondicionals» cubans, sempre adictes á Espanya, sempre á punt de llevarse 'l barret devant de qui governa y d' unir sos dicteris als dicteris del enemich de la terra sobre que viuhen.

En la cuestió actual, la prempsa feta per catalans ha estat tota al costat dels catalans. Los «incondicionales» han tingut sa representació en la prempsa forastera, en «El Noticiero» y en el «Diario Mercantil», los dafensors del Delegat d' Hisenda, dels investigadors, dels esbirros del Gobern contra 'ls contribuyents.

La prempsa catalana á favor del poble; la prempsa forastera, contra 'l poble y treballant per la ruina final d' Espanya junt ab sos companys de Madrid.

De Madrit stant

Senyor Director de Lo Somatent.

A mes mans hant arriyat els sagells de l' «Unió Cathalanista» que demaní i despres de miráls i remirà's la veritat no hi hai trovat absolutament res de *separatista* per mes que la gent de la Cigronada els

batejin amb aquest i altres noms semblants. Lo que sí hi hai trovat és un valor artistic molt superior als officials, als del *reit* com se diu vulgarment i am raho perque aqueix reiet am tot hi esse rei (!) d' un grapat de puestos (de nom no de fets) ja fa temps qu' el sol se li ha post en sos dominis de *tras-os mares*. La composicio del sagell es molt acertada al meu parer, ja qu' al mitj hi ha Sant Jordi, patro de Cathalunya, i al cantó, lo scut de las quatre barres, és un sagell q scau molt bé a l' «Unió Cathalanista». Are bé ¿és això un atentat de *lesa patria* com suposen la gent d' ací? a mi m' apar que cap persona que tingui lo seny complert será qui digui semblant cosa, ja que tànt a Hespanya com al extranger hai tingut ocasio de veure moltes vegades carpetes am sagells de societats, am divises, scuts, marques de fabriques, sagells conmemoratius de festes, centenaris, exposicions, etc., etc., i la veritat, mai ningu ha trovat extrany qu' aquestos sagells anessin al costat dels officials en lo qu' a la correspondencia 's refereix i cap govern ha tractat de prohibir son curs, i fins mes a Allemanya hi ha stats com lo de Wuttemberg i Bayern, a ont ténen sagells differents dels prussians, i per aqueix fet a ningu s' els acut titllar-los de sagells separatistas. Peró nosaltres per desgracia nasquerem a Hespanya, terra de les anomalies i 'ns tenim de subjectar *per are i tant* a totes les arbitrarietats qu' en ella se cometen com es ja de tradició.

Aqui s' ha mogut molt d' aldarull amb aixo de la apparicio del *sello separatista*, i fins hi ha hagut tot' una societat philotelica (que mes ben anomenats foren, de *philotelophobis*) que no sols no admet aitals sellos en llurs albums sino que destruirant tots els que vagin a llurs mans—mireu quin desastre.—Jo volia scriure als de l' Unió, dient-los-hi que per a mor de Deu no stampessin cap mes sagell, que s' arruinarian i de sentiment me sortiren les llagrimes als ulls, ¿com ho ferém si els d' aquella *Suciedad* no volen els nostros sellos en ses coleccions? ¡ai pobrets de naltros!... i vostés estimats lectors no plorarant al sapiguer tant infausta nova? jo, la veritat, no m' ho puch treure del cap i prou n' hi ha per morír-se'n del disgust, peró 'm sembla qu' als de l' Unió els hi deu importar *dos bledos* com diuen aqui, i ja hant tornat a fer-ne un altra tirada am color vermell, qu' als d' aqui els hi semblará més separatista. Peró és tant l' odi que tenen aquesta gentota a tot lo nostro i al nostro noble scut, que al veure lo gran increment que prenia l' us dels sagells en la correspondencia, vingué la proïbicio encare que arbitraria. No per aixo reculerem pas: una amic meu ha tingut la bona idea d' usar uns carpetes transparents i col-locar-a dins, el sagell al costat del hespanyol; aixis encare que els *fidalgos* no 'l puhuin veure l' hant d' engullir vulguis no vulguis, i am la circunstancia de que no 'l poden embrutir de tinta negre com feien els primers jorns.

En un article que llegí en aqueix diari, vegi que, ja hi ha un estanc que 'ls posa en els paquets i capces de mistes precisament en el meteix mitj, i 'ls usos del meteix se multiplicarant posant-los en mil objectes i papers tals com rebuts, programas de theatre, diaris, llibres, etc.; jo per ma part ja 'n vaig posant en cada llibre de ma Biblioteca, y succehirá amb els sagells del nostre scut que tot bon cathalá la posará a tot arreu, com emblema d' amor à Cathalunya, aixi com els primitius christians posaren la *creu* per tot arreu com emblema d' amor a Christ.

Jo encoratjo a la Unió que continui pel cami emprés, fent tirades de differents colors i amb altres marques, aixis com la confeccio de sobres transparents o be carpetes am lo sagell demunt, i amb inscripcions cathalanes patriotiques aitals com ¡Visca Cathalunya! ¡Visca la nostra patria! i altres llegendes en cathalá. Despres desitjaria que 's dongués manya a fer les postals am vistes, monuments i personatjes de la nostra terra, que som ja molts els que voldrém la col-leccio sencera, tot aixo i lo fer estampes representant historia, gestes glorioses de Cathalunya, cartes geographiques, etc., etc., és fer viva propaganda i fer patria i creiem que tot ho portará l' Unió a bon terme, per bé de la patria nostra, i per avui prou; ja parlaré en altres articles del moviment d' odi a la nostra terra que per aqui s' ha desenrotllat. Aqui ja quasi tothom va essent *anticatalàn.*

Aqui poso fi an aquesta, clavant un sagell dels nostros que lluny d' esse embrutat am la tinta *fidalga*, és marcat amb un ¡Visca Cathalunya! sortit d' un cor enthussiasta.

Son servidor affectissim

PERE ARNALL.

Espurna

Sobre 'ls sagells de la Unió

¿De quina forma ó manera 'ls emplea V.?—Heus aquí la pregunta que ha fet un company, cap-ficat per la forma en que podía donar surtida als sagells sense incorre en la mala voluntat dels gobernants de Madrid y dels *chicos de la prensa*, que digué en Galdós, y á la qual han donat ja varias contestacions alguns amichs meus y altres á qui no conech.

Jo també hi vull dir la meva, sortintme de la secció en que publicaren las anteriors respostas, per creure es aquesta més escayent, ja que en Lo Somatent la inaugurárem, quan lo foch de varias passions la podían alimentar ab las sevas espurnas.

Y que la passió madrilenya y la obsecació per la *integridad* dels que l' han feta mal-bé, poden espurnejar prou pera donar pasta á moltas *espurnas*, ho sabrán vostés millor que jo, que no 'ls he pogut llegir los més dels dias, per haverme trobat de viatje en alguns reconets del mon als que encare no hi han arribat la *prensa de más circulación* y això que son dins del Estat que ella y no 'ls ministres governan.

L' Unió Catalanista va tenir una bona pensada en fer estampar los sagells, perque jo crech que no buscava ni la exhibició d' uns sentiments que quan mes amagats están, mes verdaders son, ni una propaganda que la nostra causa may ha necessitat y menos la necessita ara en que catalanista ho es una inmensa majoría de Catalunya; sino que 'ls doná á la estampa pera fer obrir los ulls á aquest sabi hisendista, que anomenan alguns ben humorats *Villapierde*, de que en especial, Catalunya, podía soportar algún nou tribut, y al mateix temps cercar un nou ingrés pera las caixas de la Unió Catalanista, en las que 'ns convindrá á tots que estiguin ben plenas, per lo que puga succehir, cas que 'l regionalista Silvela, mentres vivía Cánovas, segueixi encausant als que parlan massa d' autonomias, descentralisacions, d' amor á las pá rias *chicas*: en una paraula, de tot alló que á éil li feya tornar aygua to'a la boca, mentres feu la guerra al seu ex-quefe conservador.

Y baix aquest punt de vista, ningú que no sía un catalá renegat, deixará d' aplaudir y encoratjar á la digna Junta permanent de la Unió Catalanista pera que'ns fassi las més edicions possibles, fins que 's declarin de *contrabando* y fins que s' encausi á tots los que 'n tením.

Pera tot això no interessa saber la forma y manera d' emplearlos, ni crech jo que valgui la pena de fer trevallar l' inginy sobre la aplicació que 'ls hi podém donar.

Més la pregunta quedá feta y cal contestarla.

Jo fins avuy no n' he empleat cap, més crech que lo millor es posarlo al peu de la firma, y en aquellas cartas que no tenen molt d' interés, posarlos al lloch pera que foren creats.

Que 's detenen las lletras, bueno: que 'ls arrencan, millor.

Del nostre cor no 'ls arrencarán; y si tots los hi tením ben arrelats, que vinguin persecucions, que aquestas fan prosperar las causas; que 'ns insultin si volen, pero de lluny, fora del alcans de las nostras mans com ho fan, que un dia ó altre arribará lo poguernos pendre la revanxa, y diuhen que no hi ha plaher ab cap altre comparable, si aquella pot conseguirse complerta.

Comprém donchs sagells y no 'ns preocupém del ús que 'ls hi podrém donar.

Això es l' únich práctich.

FRANCESCH COLOM Y ESCODA.

Reus.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 13 d' Octubre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en24 h.	Estat del cel	Obser particular
9 m.	755	93	'	3'7	Ras	
3 t.	755	99				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. . 33	17	22	S.	Cumul	0'4
3 t.	Sombra 27		24	S.		0'4

Sessió del Ajuntament

Baix la Presidencia del Alcalde accidental senyor Briansó y ab assistencia dels regidors senyors Vallvé, Amat, Navás (E)., Aguadé, Borrás, Artés, Navás (J.), Vergés, Sedó, Mayné, Quer, Pallejá, Jordana, Casagualda, Serra, Muñoa y Romero se celebrá ahir nit la de segona convocatoria.

Quedá aprobada l' acta de la sessió anterior.

A petició del senyor Font de Rubinat se li concedí un altre mes de llicencia.

Se doná compte de la invitació del «Centro de Lectura» al Exm. Ajuntament pera assistir á la repartició de premis d' aquell Centre quin acte tindrá lloch diumenge al Teatro Fortuny, acordantse assistirhi.

Passá á la secció de Consums una comunicació de Tarragona sobre l' impost del vi.

Se llegeixen algunas solicituts que passan á las seccions corresponents.

Lo senyor Borrás demaná que quedés sobre la taula per vuit dias una reforma que 's proposá á la Electra Reusense pera iluminar algúns carrers de la ciutat. Atesas algunas consideracions del senyor Navás (J.), s' acordá que provisionalment s' illuminessin los carrers de Llovera, Major y Monterols y 's deixá pera altra sessió l' acort definitiu sobre lo exposat per lo senyor Borrás.

Se doná compte d' un dictamen de la Comissió d' ayguas sobre la subasta pera la construcció d' un pou á Almoster pera provehir d' ayguas aquesta ciutat.

Y després d' algunas altres acorts d' escassa importancia s' aixecà la sessió.

—

Algunas personas nos han preguntat si sabíam las causas del per qué encara no s' han repartit los programas de las festas.

En concret los hi havém de dir que no las sabém; mes tením por que 'l motiu de no haverse repartit siga degut á que 's faría la redacció dels programas en català y com hi ha hagut això dels sellos, á la Comissió organisadora li haurá agafat una mica de temor y haurá donat contra-ordre pera que únicament se fessin los castellans.

Y com aquí en la llengua castellana no hi están molt forts nostres regidors, tot deu esser agafar lo diccionari pera veure si resulta ben «castizo» y ben «español».

Menos mal si al cap-le-vall surten ben redactats y no 'ns succeheix lo mateix que ab los cartells, que, després d' haver nombrat una comissió d' artistas, nos han donat un paperot sense un esquitx d'art ni de bellesa, pitjor que 'ls del Teatro Fortuny quan nos han anunciat un «éxit» d' una obreta del género «chico».

¡Oh, y no 's creguin, varen ser estampats á Barcelona!

—

En lo número que ahir varem rebre de nostre estimat company de causa «La Veu de Catalunya», nos sorprengué ab la grata nova de publicar al bell mitj de la primera plana un grabat ab lo facsimil ampliat del sello posat en circulació per la Junta permanent de lá Unió Catálanista, sota 'l qual hi va lo següent text:

«L' arbitraria prohibició d' aquestos sellos per part del Gobern, los hi ha donat un interés grandíssim, tant, que als pochs moments de publicada la segona emissió, en color vermell, se n' havían colocat ja forsa milers. Dels 125,000 editats primer, no 'n queda ni rastre, y molts son los que 'ls buscan oferintne bon preu.

L' interés ab que 'l públich ha acullit aquest sello ens mou á reproduhirlo en aquestas columnas, pera escampar més l' anunci d' aquesta publicació, telís pensada de la Junta Permanent de la Unió Catalanista.

Lo dibuix del sello es obra del distingit artista don Alexandre de Riquer y la tirada ha sigut feta á la casa de J. Thomas y Companyía».

D' aquesta primera tirada son los que nosaltres diguerem ahir que tením á la disposició de tots los nostres amichs, donchs ab motiu de trobarse de viatje nostre company senyor Colom y d' haverlos rebut á son domicili, podém avuy complaure als amichs que 'ns en fessin una encomanda.

No cal dir que no volém ferhi cap negoci y que 'ls hi serán entregats á la imprempta á totas las horas, al preu de cost, recomanantloshi ne demanin lo número més reduhit possible mentres que de la nova emissió poden demanar tots los que vulguin.

—

Demá diumenge se posará en escena en lo teatre de la recreativa societat «El Alba», lo preciós drama en tres actes titulat «Herencia de lágrimas» de Perez Escrich, en lo que pendrá part per primera vegada en dita Societat la actriu D.ª María Zamora. Acabat l' espectacle se donará principi al ball acostumat.

—

Hem rebut lo número 11 del «Boletín del Colegio de Internos del Instituto de Reus» corresponent al present mes, y com de costúm, conté un escullit y variat sumari.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat, per diferentas especies, puja á la cantitat de 910'94 pessetas.

—

Pera posarlas en escena lo vinent diumenje á la nit, la secció dramática del «Círcol Artístich Catalá» te en ensaig algunas obras d' aplaudits autors.

La secció lírica está activant també 'ls ensaigs de la ópera «Marina», en la que tant se distingeixen quants en ella prenen part y en quin desempenyo hi pendrá part la senyora Canaval (Neus) coneguda de nostre públich.

—

Se troban vacánts y deuhen provehirse interinament l' escola de noyas de Perelló y la de noys de Prades.

—

D' un colega de Barcelona:

«Pera facilitar la concurrencia á firas y festas que se celebrarán en la ciutat de Reus durant los dias 21, 22, 23 y 24 dels corrents, la Companyía de M. Z. A. (Red catalana) verificará un servey especial de viatjers ab billets d' anada y tornada de segona y tercera classe á preus reduhits, desde varias estacions á aque la ciutat, entre ellas Barcelona, Vilanova, Sitges, Vilafranca y Valls».

—

Llegím en nostre estimat colega *La Renaixensa:*

«Ahir á las dotze del matí al entrar lo Dr. Robert al Hospital, tots los estudiants de la Facultat de Medicina li van fer una entussiasta ovació, omplintse complertament l' aula ahont hi dona classe. Lo senyor Robert va agrahir ab tota l' ánima la manifestació, que per ell era 'l consol més confortador que ha rebut en la seva vida, y, desprès d' analisar los defectes y entrebanchs que l' absorvent centralisme va posar en la seva gestió municipal, declárantse partidari de la autonomía de Catalunya, va explicar també tots los fets culminants que hi han hagut aquestos derrers dias, y digué que ha caygut per la rahó innoble de la forsa.

Lo senyor Robert va ser aplaudit ab deliri, repetintse la ovació al sortir de la classe.»

—

Nos comunican d' Ametlla que ans d' ahir aparegué en l' estany demominat «Torrent del Pí», d' aquell terme municipal, lo cadavre de la vella Màrgarida Llambrich Sardá, procedintse per lo jutje municipal d' aquell poble al aixecament del cadavre.

Fa poch mes d' un any que una germana de la interfecta també aparegue ofegada en una de las platjas contiguas á aquella població marítima.

—

Han comensat á Tortosa á moldre las olivas recullidas del espurgá arbres, y apesar d aixó asseguran los culliters que l' oli resulta millor de lo que s' esperava, per lo que 's paga á preus ventatjosos que auguran una alsa per lo successiu.

—

A Cuba s' ha emitit lo sello pera cartas «expréss» que s' ha de usar en aquella isla. Representa un missatger montat en bicicleta; lo color es taronja y val 10 centaus.

—

Se va á dismunir lo personal de telégrafos afecte á l' estació de Tortosa, suprimint algunas horas de servey, que resultará molt deficient, ab grave perjudici del públich.

—

La mestra auxiliar d' aquesta ciutat D.ª Teresa Asbert, ha sigut nombrada en propietat mestra d' una escola de la provincia de Almería.

—

En los vint anys que porta 'l teléfono d' esser conegut, s' ha desarrollat d' una manera increible. Las estacions teléfonicas públicas y particulars del mon son 1.600.000 y 'l desenrotllo de las líneas de 2.500.000 kilómetres. No més los Estats Units ja tenen 773.000 estacions y 1.330.000 kilómetres de líneas. A Europa, Alemania va al devant ab 150.000 estacions; Inglaterra no 'n compta més que 70,000 y Fransa 56,000. L' escás número d' instalacions d' Inglaterra, s' esplica per lo ben servits que están allí 'ls telégrafos y lo car dels teléfonos.

—

Está vacant la plassa de metje titular, dotada ab 750 pessetas anyals, segons anuncia l' Alcaldía del inmediat poble d' Aldover.

—

Comunican de Bilbao que 'l periódich «El Nervión» publica un article pera demostrar la importancia del projecte de ampliació de la Societat constituhida per varias casas, una de Bilbao, altre de Barcelona y altre de Fernando Poo, ab obgecte d' afavorir la riquesa d' aquesta isla, utilisant pera aixó capitals espanyols.

Te per objecte la citada societat formar un sindicat ab capitals espanyols suficients pera lluytar ab los capitals inglesos.

Com hem dit, se proposan l' explotació de la riquesa d' aquell país.

Sembla que 'l senyor Silvela se ha mostrat propici á afavorir á dita societat en que tenen representació los capitals espanyols, avans que á qualsevol altra companyía extranjera, per rahons de patriotisme.

—

A 40.000 puja lo número d' emigrants pobres que 's troban actualment á Buenos Aires.

Aquesta aterradora noticia que donan los periódichs de la capital argentina deu servir d' avís á tots aquells que creuhen se troba en llunyanas teras lo benestar y que sols prosperitats rodejan al que á ella va ab ánim de consagrarse al travall.

—

La prempsa de Sant Petersburg anuncía que 'l gran duch Constantinovich ha acabat una traducció al rus del drama de Shakespeare «Hamlet». L' esmentat drama 's representará al hivern vinent en lo palau del gran duch, encarregantse dit personatje del paper de protagonista. Lo paper d' Ofelia 'l desempenyará Med. Lopukin, comtesa de Kleinmichel.

—

Nostres apreciables lectors llegirán en la present edició un anunci de la *ben reputada* firsma dels senyers **Valentin & Cia.**, Banquers y Expendiduria general de lotería á *Hamburgo*, tocant á la lotería de Hamburgo y no dubtém que 'ls interessará molt, ja que s' ofereix per pochs gastos alcansar en un cas felís una fortuna ben important. Aquesta casa envía també gratis y franch lo prospecte oficial à qui ho demani.

Secció oficial

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Pera entregalshi documents se servirán presentarse en la Secretaria Municipal y en lo Negociat de Quintas en dia y hora hábil Alfons Pinyol Vinyas y Joan Pamies Ollé.

Reus 11 Octubre 1899.—Lo Secretari, Joseph de Montagut.

—

Registre civil

del dia 12 d'Octubre de 1899

Naixements

Cap.

Matrimonis

Joseph Flotats Torres, ab María Ferraté Fonts.—Orsini Caserra Truco, ab María Vallés Badía.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Calixte.

CULTS RELIGIOSOS

Iglesia de las Carmelitas Descalsas

Segueix la Solemne funció de Cuaranta horas: tots los dias se posará de manifest à S. D. M. á las nou y á continuació se cantará l' ofici.

Per la tarde á dos quarts de set se dirá lo Santíssim Rosari, y á las set se reservará á S. D. Magestat.

Al diumenge dia de la gran Reformadora del Carmelo la Seráfica Santa Teresa de Jesús la honrarán sas fillas ab los cults següents:

A dos cuarts de deu se cantarà l' ofici solemne ab sermó que está á càrrech del Rvnt. P. Jacobí Carmelita Descals. A dos quarts de sis de la tarde se cantará al orga lo Seráfich Trissagi se fará l' últim dia de la Novena y s' acabará donantse á dorar la Reliquia de la Santa.

Parroquia de Sant Joan Batista (Providencia).

Demá, diumenge, á las 8 tindrá lloch la Missa de comunió general ab plática preparatoria que fará lo predicador de la Novena de Santa Teresa de Jesús lo Rvnt. P. Anton Pou, religiós franciscá.

A dos cuarts de deu se cantará un solemne ofici á veus ab armonium per las Religiosas d' aquest convent, y predicará las virtuts eximias de la Santa Doctora de la Iglesia lo reputat orador sagrat Rvnt. don Francisco Solé. A las sis de la tarde continuará la solemne Novena de la Santa, sent demá dilluns l' últim dia de la mateixa.

Sant de demá.—Santa Teresa de Jesús.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 12

De Génova y esc., en 7 dias, vapor «Játiva», de 793 ts., ab bocoys buyts, consignat á D. Anton Mas.

De Barcelona, en 6 horas, vapor «Melitón González», de 610 ts., ab tránzit, consignat als senyors Fills de B. López.

De Cette, en 1 dias, vapor «Amalia» de 242 ts., ab bocoys buyts.

De Cette, en 1 dias, vapor «Cervantes» de 296 ts., ab bocoys buyts, consignat à D. Emili Borrás.

Despatxadas

Pera Vinarós, gol. «San José» (a) Paquita, en lastre.

Pera Port-Vendres, pol. gol. francesa «Le Paix», ab vi.

Pera Málaga y esc., v. «Játiva», ab efectes.

Pera Bilbao y esc., v. «Melitón», ab efectes.

Pera Barcelona, v. «Amalia», ab tránzit.

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	64'66	Cubas del 86	72'62
Orenses	12'80	Cubas del 90	60'62
S. Juan	'	Aduanas	95'75
Norts	51'10	Ob. 5 0[0 Almansa	89'
Fransas	45'25	Id. 3 0[0 Fransa	44'75
Filipinas	78'75		

PARIS

Exterior	61'25	Norts	'

GIROS

París	29'50	Londres	32'80

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (*Teléfono núm. 21*)

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'65	Aduanas	95'75
Exterior	'	Norts	51'15
Amortisable	'	Fransas	45'30
Cubas 1896	72 37	Orenses	12'75
Cubas 1890	60 62	Obs. 6 0[0 Fransa	'
Filipinas	'	Id. 6 0[0 »	44'75
Exterior París	61'25	Id. 3 0[0 »	'

GIROS

París	29'50	Londres	32'80

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y billets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa.	31'40	31'40	31'50
» 60 dias fetxa	'	'	'
» vista	'	'	31'10
París 90 dias fetxa	'	'	'
París vista	'	27'	27'50
Marsella vista	'	'	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	625		
Industrial Farinera	575		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		650	
Manufacturera de Algodón	100	110	
Companyía Reusense de Tranvias			
Companyía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRACTICA MODERNA DE

SOLFEIG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU

Arrabal Santa Anna, 64, Entressol.

Curs especial pera senyoretas

APRENENT REPARTIDOR

Se necessita un en la Imprempta d' aquest diari.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Telégramas

Madrid 13.

Los ministres asseguran que las economías que s' introduhirán en los pressupostos arribarán á 10 milions de pessetas.

—Lo gobern marroquí se mostra alarmat en virtut de la reclamació de Fransa.

S' assegura que aquesta cuestió revesteix molta gravetat.

—No 's parla d' altra cosa que dels successos de Barcelona.

Los despaigs d' aqueixa capital se reben ab extraordinari retrás, sens dubte per funcionar la censura.

Lo ministre de la Gobernació ha rebut telégramas del gabernador civil de Barcelona comunicantli que per ara no han ocorregut incidents.

Lo tancament de botigas, ategeix, es bastant general.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Invitación para participar á la próxima

GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

ó aproximadamente

PEETAS 750.000

como premio mayor pueden ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Lotería de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1	Premio á M	300000
1	Premio á M	200000
1	Premio á M	100000
2	Premios á M	75000
1	Premio á M	70000
1	Premio á M	65000
1	Premio á M	60000
1	Premio á M	55000
2	Premios á M	50000
1	Premio á M	40000
1	Premio á M	30000
2	Premios á M	20000
26	Premios á M	10000
56	Premios á M	5000
106	Premios á M	3000
206	Premios á M	2000
812	Premios á M	1000
1518	Premios á M	400
36952	Premios á M	155
19490	Premios á M	300, 200, 134, 104, 100, 73, 45, 21

La Loteria de dinero bien importante autorizada por el Alto Gobierno de Hamburgo y garantizada por la Hacienda pública del Estado, contiene *billetes* **118.000** de los cuales **59.180** deben obtener premios con toda seguridad.

Todo el capital incl. 58820 billetes gratuitos importa

Marcos 11,764.525

ó sean aproximadamente

PESETAS 18,000,000

La instalación favorable de esta Lotería está arreglada de tal menera, que todos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.0 0 asciende en la tercera á 60,000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000 en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podria en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200,000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarse en esta gran loteria de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de Giro Mutuo, estendidas á nuestra orden, giradas sobre Barcelena o Madrid, letras de cambio facil á cobrar, ó en sellos de correo.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE OPIGINAL ENTERO· PESETAS 9.—
1 BILLETE ORIGINAL MEDIO· PESETAS 4'50

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia á todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantia del Estado. En caso que el contenido del prospecto no convendria á los interesados, los billetes podrán devolvérsenos pero siempre antes del sorteo y el importe remitídonos será restituido Los pedidos deben remitirsenos directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

20 de Octubre de 1899

Valentin y Comp.

Expendeduria general de loterias

HAMBURGO

ALEMANIA.

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS

DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interés actualment á tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s' hi troban esplicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.;** seguit d' altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blanchs y rosats, y cuydados de que deuhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los mès práctichs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fi d' obtenir lo millor rendiment possible del ví, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impresiò, enquadernat á la holandesa y 's ven en aquesta Imprenta, al preu de **UNA PESSETA.**

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Octubre de 1899

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirá de Barcelona lo dia 21 de Octubre directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y rápil vapor francés

ITALIE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirán de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Octubre lo vapor France
lo dia 27 de " " Les Andes

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
1'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4,43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe:	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Ferrocarril econòmich de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l 2 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvía á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.

ALTAS

Y

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.